

Допоможемо дитині стати успішною в Новій українській школі

Понад п'ятнадцять тисяч школярів Житомирщини цього року пішли до першого класу. Але це діти, які ідуть не просто в школу, а в Нову українську школу. Ту, яка буде давати їм не тільки знання, а й учити застосовувати їх на практиці. У цій школі прислухаються до думки дітей, вчать критично мислити, не боятись висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами. Що ж відбулось в реалізації реформи за період з 1 вересня?

Про це веде розмову з учителькою першого класу Любарської гімназії **Людмилою Олексіївною Костишиною** заступник редактора журналу «Житомирщина педагогічна» В. Денисенко.

Людмило Олексіївно, пройшов майже семестр, під час якого Ви працювали над реалізацією Концепції «Нова українська школа», про яку так багато пишуть і говорять. Що показав цей невеликий відрізок часу? Чи справдились Ваші сподівання?

Без перебільшення можу сказати, що реформа виправдала мої сподівання. Які? Перш за все, діти з задоволенням ідуть до школи, бо їм тут цікаво. Вони багато рухаються, вчать критично мислити, спілкуватися та співпрацювати один з одним. Причому, це думка батьків і вчителів.

Перший місяць у нас був організаційний. Справа не в тому, щоб посадити дитину першого класу за парту, навчати читати та писати. Її треба познайомити зі школою, всім разом виробити правила класу перебування у школі.

Звичайно, працювати по старинці значно легше, бо діти сидять пасивно за партою, і не треба нічого придумувати, щоб організувати їхню діяльність, або, як ми зараз називаємо, простір, нове освітнє середовище. Сьогодні ж, стверджую, звичної тиші на уроці немає – це минуле.

Крім того, я стала вільною у виборі методів роботи – а, це насамперед, – групова взаємодія, дослідницька і проектна діяльність тощо. А запровадження ігрових моментів значно спрощує проблему наступності між дитячим садком і школою.

На моїй пам'яті було багато освітянських реформ, проте нинішня – є чи не наймасштабнішою, адже мова йде про зміну філософії освіти, створення нового освітнього простору.

Ми бачимо, якими темпами змінюються технології, як змінюється суспільство. В цих умовах нового змісту набуває і освіта. Важко передбачити, з якими викликами зустрінуться діти – нинішні учні. Тому цілком логічним є перехід від школи, яка наповнює учнів знаннями, що досить швидко застарівають, до школи компетентностей. А це, насамперед, вміння використовувати знання у практичній діяльності. На моє глибоке

переконання надзвичайно важливим є переосмислення самоцінності знань. Передусім зростає роль умінь учнів здобувати, переробляти інформацію, одержану з різних джерел, критично переосмислити її з огляду на своє життя, здоров'я і сміливо будувати власне майбутнє.

Повернусь до знань. Сьогоднішня методика Нової української школи передбачає роботу з ними, а ми маємо визначити, які з них є пріоритетними. Як сказала міністр освіти Л. Гриневич : «Знання – це база для формування стійких умінь, цінностей і ставлення».

Я вже відмічала, що мені особисто імпонує можливість вибору стратегій, технологій, методик, прийомів навчання, форм організації освітньої діяльності учнів. Сьогодні ми самостійно розподіляємо години на вивчення окремих тем в залежності від ступеню засвоєння їх учнями.

З огляду на значні зміни у змісті та структурі освітньої програми, нові підходи до викладання, нового бачення і розуміння потребує і вчитель...

Якби мене запитали, чи готовий вчитель 1 класу до реальних змін, я б відповіла: так, бо, наприклад, обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти зроблено дійсно чимало щодо підготовки вчителя до роботи у 1 класі за новими методиками. Це всім відомий пілотний проект – експеримент у попередньому навчальному році. З інтересом я взяла участь у підготовці регіональних тренерів щодо впровадження Державного стандарту початкової освіти з відповідною трансформацією знань у своєму районі. Мені відомо, що тренінгові заняття з цього питання були проведені з головами методичних об'єднань вчителів окремих предметів. Не забуто і вчителів іноземних мов, які викладають у першому класі.

Згадуємо слова міністра освіти Л. Гриневич, яка сказала: «Ми мусимо створити нове освітнє середовище, в якому вчителі зможуть працювати, а діти – навчатись».

Позитив є і від того, що Міносвіти на своєму сайті підготувало рекомендації, де розписали вчителю кожен крок, нові методики навчання в адаптаційний період.

Не секрет, що освітня реформа має чимало супротивників, які гальмують хід Нової української школи. Кого б ви віднесли до цієї категорії?

Явних ворогів я не бачу, є категорія осіб, які стоять осторонь нововведень. Але я глибоко переконана, що найбільшим гальмом є байдужість та несприйняття нового, в тому числі і з боку окремих вчителів, а це – найголовніше. І не через відсутність парт чи підручників, хоча це дуже важливо, а через небажання змінювати свої стереотипи, вироблені багаторічною практикою.

Зі свого досвіду скажу, що працювати стало цікавіше, а з іншого боку – важче. Цей невеликий відрізок часу показав, що переважна більшість вчителів із зацікавленістю увійшли у нову освітянську систему, шкодують, що не працювали так раніше, хоча й мали непогані результати. Чи є

труднощі? Звичайно. Вчитель більше втомлюється, адже має постійно активно співпрацювати з учнями. Під кожен урок він повинен конструювати простір, розставляти парти і, нарешті, керувати класом. А це, повірте, зробити нелегко.

Нова українська школа обумовила активне використання терміну «освітнє середовище»...

В уяві частини людей, в тому числі і вчителів, освітнє середовище – це щось незвичайне. А насправді це те, що нас оточує. Не тільки інтерактивна дошка чи комп'ютер, а й кубики, вирізки, лепбуки, геометричні фігури, коробки з кольорового паперу, тобто величезна кількість речей, які впливають на дітей. І вчитель має володіти методикою роботи з ними.

Освітня реформа «Нова українська школа» розпочалася. Але чи все так добре, як хотілось би?

Безперечно, ця реформа давно назріла.

Переконана, що переважна більшість вчителів зацікавлено взялась за роботу. Але що мене особисто хвилює – переповнені класи. Якщо у сільській школі у класах ми маємо 5–20 учнів, у школі райцентру або міста – 30. І хоча класи діляться на групи під час вивчення окремих предметів, організувати активну роботу такої кількості дітей надто складно, перш за все при організації «осередків», де діти займаються окремою діяльністю.

В школах нашого району суттєво оновились матеріально-технічне оснащення кабінетів першокласників. Ми отримали багато необхідного в роботі дидактичного матеріалу, оргтехніку (ноутбуки, проектори, екрани, принтери, ламінатори). Це значною мірою полегшило роботу і зробило уроки цікавими і сучасними.

На мою думку, хоча старт реформи виявився не зовсім вдалим (маю на увазі відсутність підручників), але упевнена, – освітяни і в черговий раз винесуть на собі всі складнощі запровадження нової моделі школи.

Ми приєднуємось до ваших надій та сподівань, що Нова українська школа дасть поштовх руху вперед до нової якості освіти.

Дякую за інтерв'ю.